

Ders İzlençe Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

Bölüm Adı	İlahiyat	Güncelleme Tarihi		15. 09. 2025	
Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	Yıl	Yarıyıl	AKTS
SEÇ4106	KLASİK TASAVVUF METİNLERİ	SEÇMELİ	2025/2026 / 4	BAHAR / 8	2
LİSANS					
Haftalık Ders Saati (Kurumsal)		Haftalık Saati	Uygulama	Haftalık Laboratuvar Sayısı	Haftalık Laboratuvar Sayısı
2		0		0	0
Öğrenim Türü					
TEORİK					
Eğitim Dili					
TÜRKÇE					
Dersin Amacı					
Osmanlı Türkçesiyle yazılmış tasavvuf klasiklerinden hareketle Anadolu’da çok okunan tasavvuf klasiklerini tanımak.					
Dersin Ön Koşulu Olan Dersler					
TASAVVUF					
Dersin Ön Koşulu Olduğu Dersler					
Osmanlı Türkçesi					
Dersin İçeriği					
Eşrefoğlu Rûmî’nin eseri Müzekki’n-Nüfûs’dan nefis konusu, Lamii Çelebi tercümesi olan Nefahatül Üns’den kadın sufiler bölümü ve okunan metinlerle alakalı konuların detaylandırılması.					
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar					
Staj Durumu					
yok					
Ders Kitabı / Malzemesi*					
1	Eşrefoğlu Rûmî. Müzekki’n-Nüfûs. İstanbul : Şirket-i Sahafiye-i Osmaniye Matbaası, 1291.				
2	Eşrefoğlu Rûmî. Müzekki’n-Nüfûs. Haz. Abdullah Uçman. İstanbul : İnsan Yayınları, 1996.				
3	Eşrefoğlu Rûmî. Divan-ı İlahiyat. Haz. Musatafa Tatçı. İstanbul : H Yayınları, 2016.				
4	Abdurrahman Câmî. Nefâhatü’l-Üns. Tercüme ve şerh. Lamii Çelebi haz. Süleyman Uludağ- Mustafa Kara. İstanbul: Pinhan Yayıncılık, 2011.				
5	Abdurrahman Câmî / Lâmiî Çelebi. Terceme-i Nefâhatü’l-Üns min hazarâti’l kuds. İstanbul : Dârü’t-tibâati’l-âmire, 1270.				
6	https://islamansiklopedisi.org.tr/lamii-celebi				
7	https://islamansiklopedisi.org.tr/nefehatal-uns				
8	https://islamansiklopedisi.org.tr/muzekkin-nufus				
9	https://islamansiklopedisi.org.tr/esrefoglu-rumi				
10	Eraydın, Selçuk. Tasavvuf ve Tarikatlar. İstanbul: İfav Yayınları, 1994.				
11	Schimmel, Annemaria. İslamın Mistik Boyutları. İstanbul: Kabalcı Yayınları, 2001.				
12	Özköse, Kadir. Tasavvuf El Kitabı. Ankara: Grafiker Yayınları, 2016.				
13	Özçelik, Mevlüt. Tasavvufta Ahlâk ve Edeb, Ahlâk ve Din Disiplinlerarası Bir Yaklaşım, 2021, s. 101-160				
14	Yılmaz, Hasan Kamil. Anahatlarıyla Tasavvuf ve Tarikatlar. İstanbul: Ensar Neşriyat, 2004.				
15	Türer, Osman. Anahatlarıyla Tasavvuf Tarihi. İstanbul: Ataç yayınları, 2011.				
16	Kara, Mustafa. Tasavvuf ve Tarikatlar. İstanbul: İletişim Yayınları, 1992.				
İlave Kaynak(lar)*					
1	Uludağ, Süleyman. Tasavvufun Dili. İstanbul: Ensar Neşriyat, 2016.				
2	İbnü'l-Arabî, Muhyiddin. Fütûhât-ı Mekkiyye. çev. Ekrem Demirli. 17 Cilt. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2016				
3	Gazzâlî, Ebû Hamid Muhammed. İhyâü Uûmî’-d-Dîn. 9 Cilt. Cidde: Daru’l-Minhac, 2011.				
4	Köprülü, Fuad. Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar. Sad. O. Fuad Köprülü. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 3. Basım, 1976.				

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	
Revizyon No:	
Sayfa:	

5	Attâr, Ferîdüddin. Tezkiretü'l Evliyâ. çev. Süleyman Uludağ. 2 Cilt. İstanbul: Mavi Yayıncılık, 2002.
6	Hucvîrî, Ali Osman b. Cüllabî. Keşfu'l-mahcûb Hakikat Bilgisi. çev. Süleyman Uludağ. İstanbul: Dergah Yayınları, 1996.
7	Kuşeyrî, Abdülkerim. Risâletü'l-Kuşeyriyye. thk. Enes Muhammed Adnan Şerfavî. Beyrut: Daru'l-Minhac, 2017.

Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri/Görevlileri

Doç. Dr. Hatice Çubukcu

Ders Asistanı/Asistanları

Arş. Görevlisi Berat Eşgi

DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI**

ÖÇ-1	Tasavvuf eğitiminde nefsin basamakları hakkında bilgi sahibi olur.
ÖÇ-2	Nefsin sıfatları hakkında malumat edinir.
ÖÇ-3	Tasavvufta kadın sufiler hakkında bilgi edinir.
ÖÇ-4	Tasavvuf hareketi içinde kadın sufilerin ne denli etkin olduğunu kavrar.
ÖÇ-5	
ÖÇ-6	

HAFTALIK DERS İÇERİKLERİ

Hafta	Konular	Hedefler	Yetkinlikler			Kaynaklar ***
			Bilgi	Beceri	Yetkinlik	
1.	Eşrefoğlu Rumî ve eseri Müzekki'n-Nüfûs'un tanıtılması.	Eşrefoğlu Rumî ve eseri Müzekki'n-Nüfûs hakkında bilgi sahibi olmak	X			➤ https://islamansiklopedisi.org.tr/esrefoglu-rumi ➤ https://islamansiklopedisi.org.tr/muzekkin-nufus
		Kadiri tarikatının Anadolu topraklarına intikalinin tespit edebilmek.		X		
		Kadiriliğin diğer tarikatlardan farklı yönlerini ortaya koyabilmek			X	
2.	Nefsin basamakları Osmanlı Türkçesiyle yazılmış Müzekki'n-Nüfûs'dan ilgili bölümün okunması.	Nefsin basamakları hakkında bilgi sahibi olmak	X			Eşrefoğlu Rûmî, Müzekki'n-Nüfûs, 1-3.
		Nefis kaynaklı problemleri tespit edebilmek		X		
		Kişinin ahlak eğitiminde nefis terbiyesinin etkisini modern eğitim usulleriyle karşılaştırmalı bir şekilde tartışabilmek.			X	

Ders İzlençe Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

3.	Nefsin sıfatlarından şehvet ve Osmanlı Türkçesiyle yazılmış Müzekki'n-Nüfûs'dan ilgili bölümün okunması.	Nefsin sıfatlarından şehvet hakkında bilgi sahibi olmak.	X			➤ Eşrefoğlu Rûmî, Müzekki'n-Nüfûs, 4-6.
		Şehvet-heva farkını değerlendirebilmek		X		
		Osmanlı Türkçesiyle yazılmış bir tasavvuf klasiğini okuyabilmek.			X	
4.	Nefsin sıfatlarından öfke ve Osmanlı Türkçesiyle yazılmış Müzekki'n-Nüfûs'dan ilgili bölümün okunması	Nefsin sıfatlarından öfke hakkında bilgi sahibi olmak	X			➤ Eşrefoğlu Rûmî, Müzekki'n-Nüfûs, 7-9
		Psikoloji ve tasavvuf düşüncesi arasındaki ortak yaklaşımları ortaya koyabilmek.		X		
		Psikoloji ve tasavvuf düşüncesi arasındaki farklılıkları tespit edebilmek.			X	
5.	Nefs terbiyesinde açlık ve orucun önemi ve Osmanlı Türkçesiyle yazılmış Müzekki'n-Nüfûs'dan ilgili bölümün okunması.	Nefs terbiyesinde açlık ve orucun önemi hakkında bilgi sahibi olmak.	X			➤ Eşrefoğlu Rûmî, Müzekki'n-Nüfûs, 10-13.
		Açlığın diğer mistik sistemlerdeki etkisini değerlendirmek.		X		
		Açlığın diğer riyazet usulleri arasındaki yerini tespit etmek.			X	
6.	Nefs terbiyesinde halvet ve uzletin önemi, Osmanlı Türkçesiyle yazılmış Müzekki'n-Nüfûs'dan ilgili bölümün okunması	Nefs terbiyesinde halvet ve uzletin önemi hakkında bilgi sahibi olmak.	X			➤ Eşrefoğlu Rûmî, Müzekki'n-Nüfûs, 14-16.
		Halvetin diğer mistik sistemlerdeki karşılığını değerlendirmek		X		
		Halvetin diğer riyazet usulleri arasındaki yerini tespit etmek.			X	
7.	Osmanlı Türkçesiyle yazılmış Müzekki'n-Nüfûs'dan nefis	Eşrefoğlu'nun uslubu hakkında bilgi sahibi olmak	X			➤ Eşrefoğlu Rûmî, Müzekki'n-Nüfûs, 16-22.

Ders İzlençe Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

		Müzekkin nüfus'un diğer klasikler içindeki yerini yorumlamak		X		
	bölümünün okunması	Anadolu tasavvuf düşüncesinin oluşumunda Türkçe yazılmış tasavvuf klasiklerinin önemini değerlendirebilmek			X	
8.						
				-		
9.	Lamiî Çelebî'nin Tercüme-i Nefehâtü'l-üns adlı eserinin ve daha önce yazılmış hanım sufilerden bahseden tabakat kitaplarının tanıtımı.	Lamiî Çelebî'nin Tercüme-i Nefehâtü'l-üns adlı eseri hakkında bilgi sahibi olmak.	X			➤ https://islamansiklopedisi.org.tr/nefehatur-uns
		Kadın sufilerden bahseden eserler hakkında görüş serdede bilmek		X		
		Nefahat tercümesini diğer tabakat kitaplarıyla karşılaştırabilmek.			X	
10.	Rabia Adeviyye'nin hayatı ve Lamiî Çelebî'nin Tercüme-i Nefehâtü'l-üns adlı eserinden ilgili bölümün okunması.	Rabia Adeviyye'nin hayatı hakkında bilgi sahibi olmak.	X			➤ Lamiî Çelebî, Tercüme-i Nefehâtü'l-üns, 692.
		Rabia Adeviyye'nin tasavvuf tarihindeki önemini ortaya koyabilmek.		X		
		Rabia Adeviyye ve Hasan-ı Basrî'nin zühd anlayışlarını karşılaştırabilmek.			X	
11.	Menkıbe ve menakıbnameler hakkında bilgi verilmesi. Lamiî Çelebî'nin Tercüme-i Nefehâtü'l-üns adlı eserinden menkıbe örneklerinin okunması.	Menkıbe ve menakıbnameler hakkında bilgi sahibi olmak.	X			➤ Lamiî Çelebî, Tercüme-i Nefehâtü'l-üns, 693-694.
		Menakıbnamelerin kaynak değeriyle ilgili hususları tespit edebilmek.		X		

Ders İzlençe Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

		Nefehat gibi Osmanlı Türkçesiyle yazılmış bir eseri okuyabilmek.			X	
12.	İlahi aşk konusu ve Lamiî Çelebi'nin Tercüme-i Nefehâtü'l-üns adlı eserinden hanım sufiler kısmının okunması.	Tasavvufta ilahî aşk konusu hakkında bilgi sahibi olmak.	X			➤ Lamiî Çelebi, Tercüme-i Nefehâtü'l-üns, 695-697.
		Kelam ve tasavvufun ilahi aşk konusundaki farklı yaklaşımını ortaya koyabilmek.		X		
		İlahi aşk konusunda tasavvufu ve diğer felsefî akımları karşılaştırabilmek.			X	
13.	Güzel ahlak ve Lamiî Çelebi'nin Tercüme-i Nefehâtü'l-üns adlı eserinin okunması	Tasavvufun edeb konusuna verdiği önemi bilmek.	X			➤ Özçelik, Tasavvufta Ahlâk ve Edeb, 101-160; Lamiî Çelebi, Tercüme-i Nefehâtü'l-üns, 698-699.
		Edeb ile ihsan arasındaki bağlantıyı ortaya koyabilmek.		X		
		Haya ile akıl arasındaki bağlantıyı tespit edebilmek.			X	
14.	Keramet konusu ve Lamiî Çelebi'nin Tercüme-i Nefehâtü'l-üns adlı eserinden keramet örneklerinin okunması.	Tasavvufta keramet konusu hakkında bilgi sahibi olmak.	X			➤ Lamiî Çelebi, Tercüme-i Nefehâtü'l-üns, 700-701.
		Tasavvufta keramet mevzuunda tenkite konu olan meseleleri tespit edebilmek.		X		
		Keramet'in akli ve nakli delillerinin ortaya koyabilmek.			X	
15.	Genel değerlendirme	Bu zamana kadar işlenen konular hakkında bilgi sahibi olmak.	X			➤ Yılmaz, 300 Soruda Tasavvuf.
		15-16. asır Anadolu tasavvuf düşüncesi hakkında görüş beyan edebilmek.		X		

Ders İzlenec Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

Tasavvufun Türk
diline katkısını
ortaya koyabilmek.

X

Yarıyıl Sonu Sınavı Haftası

- Yarıyıl sonu sınavı; ilk 7 hafta işlenen konuların %25'ini, ara sınav sonrası işlenen konuların %75'ini kapsayacak şekilde hazırlanacak, geçerli ve güvenilir ölçme aracıyla gerçekleştirilecektir.

Öğrenci Sorumlulukları ve Ödevler

Öğrenci Sorumlulukları:

- Her konuyla ilgili ilave kaynaklarda yer alan yayınların bireysel olarak araştırılması.
- Derse devama ilişkin sınırın aşılması.
- Dersin hedeflerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin ders sorumlusu öğretim elemanına geri bildirimlerde bulunması.

Ödevler

Konusu:

Açıklama:

Son Teslim Tarihi:

Yarıyıl İçi Değerlendirmeye Katkısı (%):

Ders İzlençe Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

Ders Değerlendirme

Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri	Adet	Değer
Ara Sınav	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri	Adet	Değer
Final Sınavı	1	100
Toplam		100
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri		%40
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri		%60
Toplam		%100

Ders İş Yüğü

Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Derse Katılım	16	1	16
Bireysel Çalışma	3	8	24
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	1	3	3
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	1	3	3
Okuma	1	12	12
Toplam İş Yüğü (Saat)			60
AKTS (Toplam İş Yüğü/30)			60/30= 2

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	
Revizyon No:	
Sayfa:	

Program Çıktıları (PÇ) ile Klasik Tasavvuf Metinleri Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Program Çıktıları	Öğreti	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÇ 1. Kur'an'ı ve ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.		2						
PÇ 2. Hadis ve ilgili konularını bilir anlar ve yorumlar.			3					
PÇ 3. Hz. Peygamberin hayatıyla ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.				1				
PÇ 4. Temel İslami İlimlerle ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar		1						
PÇ 5. Türk ve İslam tarihi, sanatları ile ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar					5			
PÇ 6. Felsefe ve din bilimleri konularıyla ilgili bilgileri değerlendirme ve yorumlayabilme yeteneğine sahip olur.								
PÇ 7. İlahiyat alanında toplumun ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel, sosyal ve kültürel ulusal/uluslararası faaliyetlere katılır ve ilgili konularda elde ettiği bilgileri kullanma, geliştirme ve aktarma becerisini kazanır.			4					
PÇ 8. İlahiyat alanındaki verileri toplama, proje üretme, strateji geliştirme, etkinlik planlama, gerçekleştirme ve topluma sunma becerisine sahip olur.				4				
PÇ 9. Sistematik, tutarlı, eleştirel ve yaratıcı düşünme yetenek ve kapasitesini geliştirir. Disiplinler arası bakış açısı ile değerlendirme yapabilir.		2						
PÇ 10. Türkçeyi güzel ve doğru kullanır ve konuşur. Hitabet sanatının inceliklerini bilir ve uygular.				3				
PÇ 11 Alanında kendisini daha iyi geliştirmeye yardımcı olacak bilgisayar, internet gibi bilgi teknolojilerini kullanma becerisine sahip olur.					1			

Programa Özgü Ölçütler (PÖÖ) ile Klasik Tasavvuf Metinleri Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Program Çıktıları	Öğret	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÖÖ 1 Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma		2						
PÖÖ 2 Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme			2					
PÖÖ 4 Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma								
PÖÖ 5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma					4			
PÖÖ 6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma								
PÖÖ 7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma				1				
PÖÖ 8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma					3			
PÖÖ 9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma								
PÖÖ 10 Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma			4					
PÖÖ 11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma					2			
PÖÖ 12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma				3				
PÖÖ 13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel				1				

Ders İzlenec Formu

Doküman No:

Yayın Tarihi:

Revizyon Tarihi:

Revizyon No:

Sayfa:

değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma

PÖÖ 14 İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma

Açıklamalar:

* Kaynaklar İSNAD atıf sistemin kaynakça yazım usulüne göre yazılacaktır.

** İlave öğrenme çıktısı yazmak için satır açabilirsiniz.

***Kaynaklar İSNAD metin içi atıf gösterme usulüne göre yazılacaktır.

****Ders sorumlusu öğretim elemanının gerekli görmesi durumunda dersin içerik ve hedeflerine uygun ölçme ve değerlendirmeye esas olacak ödev/ödevler verebilir.